

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کورہ و دریا

رویکرد و نگاہی نو و متفاوت بہ مدیریت، محیط زیست
انسانیت و روند تغییرات جہانی

دکتر حیدر تورانی

عضو هیأت علمی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی
پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش

سرشناسه: تورانی، حیدر، ۱۳۳۹ -

عنوان و نام پدیدآور: کوزه و دریا: رویکرد و نگاهی نو و متفاوت به مدیریت، محیط زیست، انسانیت و روند تغییرات جهانی / حیدر تورانی؛ ویراستار علمی مرتضی مجدفر.

مشخصات نشر: تهران: پیشگامان پژوهش مدار، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۱۷۶ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۲۹-۱۹-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیا

عنوان دیگر: رویکرد و نگاهی نو و متفاوت به مدیریت، محیط زیست، انسانیت و روند تغییرات جهانی.

موضوع: تورانی، حیدر، ۱۳۳۹ - یادداشت‌ها، طرح‌ها و غیره

شماره افزوده: مجدفر، مرتضی، ۱۳۴۲ - ویراستار

ردیف کتبی: CT۱۸۸۸

رده بندی دیویی: ۹۲۰/۰۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۲۲۴۴

انتشارات پیشگامان پژوهش مدار

کوزه و دریا

رویکرد و نگاهی نو و متفاوت به مدیریت، محیط زیست

انسانیت و روند تغییرات جهانی

○ نویسنده: دکتر حیدر تورانی

○ ویراستار علمی: دکتر مرتضی مجدفر

○ ویرایشگر ادبی: نورمحمد خادمی فرد

○ طراح گرافیک: آرزو صفرخانلو

○ طرح جلد: آرزو صفرخانلو

○ چاپ: اول ۱۳۹۹

○ شمارگان: ۵۰۰ نسخه

○ چاپ و صحافی: واژه

○ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۲۹-۱۹-۴

○ قیمت: ۴۰۰/۰۰۰ ریال

○ تلفن: ۸۸۳۴۵۲۱۷ / شماره: ۸۸۳۴۵۲۱۸

○ حق چاپ محفوظ است.

○ نشانی: تهران، خیابان کریم خان زند، خیابان ماهشهر، نبش خیابان یگانه، پلاک ۳، واحد ۱۲

فهرست

پیش‌گفتار.....	۶
فصل اول.....	۸
من و دریا و شمشاد: رویکردی نوبه محیط‌زیست، انسان و زمین این مازنی با بوی شمشاد	
فصل دوم.....	۲۷
من و دریا و سروهای لاوسون: ۶۰ قاعدهٔ نانوشته از زندگی شخصی و سازمانی، با سروهای لاوسون	
فصل سوم.....	۶۷
من و دریا و صدف‌های ساحل: ۸۰ سفرنامهٔ یادگیری از مسائل اجتماعی و سازمانی، با بوی ساحل دریا	
فصل چهارم.....	۱۳۱
من و دریا و کاج: ۳۳ دل‌آویز اجتماعی، با طعم کاج	
فصل پنجم.....	۱۵۹
من و دریا و ترنج: ۴۵ پیام شوق‌انگیز صبحگاهی در آغازین روز هفته، با مرهٔ ترنج	
سخن پایانی.....	۱۷۲

پیش گفتار

مطالب این کتاب، مجموعه‌ای از دریافت‌ها و تجارب ناچیز، از من ناچیز است. شما و همه مردمان خوب و شرافتمند این سرزمین، دریایی از این دریافت‌ها و تجارب هستید و من کوزه‌ای کوچک، که در این دریا راه یافته‌ام و «نمی» از «تیم» شما را دریافتم. اگرچه تجارب همه مردم دنیا حاوی آموزه‌های بسیاری است، لیکن آنچه می‌تواند ره‌توشه بهتر و سالم‌تری برای نیم‌چاشت‌های ما در مسیر پرماجر و پرخطر و تازمندی به حساب آید، همین دریافت‌ها و تجربه‌هایی است که سال‌ها پدران و مادران عزیز این سرزمین در دل شانه‌های شعور و غیرت خویش حمل کرده‌اند و به ما رسانده‌اند.

همه ما کمالات زیادی در اختیارمان است که باید آن‌ها را بهینه کنیم. این منابع می‌تواند مادی، مالی و معنوی باشد. منابع معنوی که کمتر به آن توجه شده و شاید اصلاً توجه نشده است، نعمت تفکر و تعقل است که باید به رستنی از آن بهره بگیریم و راه و روش پروردن آن را بیاموزیم. از این‌رو، همه باید مدیر و رهبری درونی و کارآمد مورد شخصی، خانوادگی و سازمانی‌مان باشیم. برای این منظور، باید علم، هنر و حرفه مدیریت و رهبری و فنون و سبک درست زندگی را به درستی بیاموزیم. یکی از راه‌های مطمئن و دلنشین، مراجعه به درخت‌ها، افکار و اندیشه‌ها و نیز تجارب زیسته کسانی است که با ما همگنی و سنخیت بیشتری دارند. این راه‌ها نظر معقول، راهگشا و راهنشان می‌نماید. امیدوارم در این همنشینی و همسفری، این موفقیت‌ها و دستاوردها را بهتر لمس و درک کنیم.

هم‌چنین، مایل‌م در این همنشینی، شما را با آرمان‌ها و قواعد ناگزیرتان که از افکار و اعتقاداتم برآمده است و سال‌ها با آن‌ها زندگی کرده‌ام، آشنا سازم. چندی است در حال تفکر و حیفم آمد شما را در سفرنامه‌هایم همراه نداشته باشم، زیرا از طریق در کنار هم زیستن، برای هم رشد و به هم مهربانی کردن است که طعم شیرین و غسل‌گونه شادی، نشاط، طراوت و شدن را می‌چشیم. این چیزی است که به آن باور دارم و در خلوت با آن، از تنهایی‌های می‌یابم.

این کتاب ۵ فصل دارد:

عنوان فصل نخست آن، «من و دریا و شمشاد» است. دریا همه‌جا نماد پاکی و سلامت و شمشاد نماد و شاخص سلامت و رویش جنگل‌های شمالی است. زمانی نه چندان دور، مشام ما از عطر خوش شمشادها،

در اولین گام مانده به سرزمین‌های شمالی چنان مست می‌شد که روح‌مان را تازه می‌کرد. متأسفانه چند سالی است این شمشادهای زیبا و همیشه سبز، رو به زوال و نیستی است.

در این فصل درصدد هستیم که دغدغهای را که از کودکی هم‌زاد من و دریا و شمشاد بود و از سال‌ها پیش ذهنم را به خود مشغول و حتی آزرده کرده است، تبیین کنم. این دغدغهٔ ۳ سر، یک سر آن محیط‌زیست، سر دیگر آن انسان و دیگری روند تغییرات جهانی است. آرزو دارم با مطالعهٔ این فصل، دغدغهٔ حفظ محیط‌زیست در شما نیز تبلور یابد و به یک دوستدار پروپاقرص محیط‌زیست تبدیل شوید. فصل دوم را «من و دریا و سروهای لاوسون»^۱ نام نهادم. سروهای لاوسون همیشه‌سبز را که می‌شناسید؛ آن‌ها عاشق خورشیدند؛ در تابش خورشید آرام می‌گیرند؛ باریک و سرکشیده‌اند و به خوبی از عهدهٔ نوازش ذهن، چشم و تپان جان‌تان بر می‌آیند.

موضوعات قدکوده، ولی بلندمدتی که در این فصل کنار هم چیده شده‌اند، همانند سروهای لاوسون هستند و قادرند ذهن‌تان را آرام و تسکین دهند و تیمار کنند. چیدمان مطالب این فصل، از سر مقصود نیست، از حیث منظور است. هدف از این «منظور»، تقریب انگاره‌ها و فهم درست ایما و اشاره‌ها و آن چیزهایی است که می‌تواند ما و شما را به هم بیشتر نزدیک کند. از جنس «جانا سخن از دل ما می‌گویی» است. به راستی موضوعاتی به ظاهر عادی و ملموس اطراف ماست که دیدن‌شان نیازمند اندکی توجه و نگاه عمیق‌تر است؛ چیزی که این روزها خیلی به آن نیاز داریم. ولی از آن غافلیم. نگاه سطحی و دید مورچه‌ای ما، مانع از رشد گردن‌هایی هم‌چون زرافه و نگاهایی هم‌چون عقاب شده است. به همین جهت خیلی‌ها را که مستحق و برازندهٔ دیده‌شدن هستند، نمی‌بینیم. با مطالعهٔ این فصل نگاه شما به اطراف و هموعان خود زیباتر، عمیق‌تر، ریزتر و تیزتر خواهد شد.

فصل سوم، «من و دریا و صدف‌های ساحل» نام گرفته و یک سفرنامهٔ یادگاری است. خیلی از چیزها قابل آموختن در سفرهایی به مثابه سفرهای دریایی است. برای مثال، صدف‌های سفید، ظریف و ذی‌قیمت دریا را تنها در سیر و سفر دریایی می‌توان شناخت. قدر و ارزش آموزه‌های پیرامون خویش و پرجالش دریای زندگی مدیریت و رهبری را بیشتر بدانیم و به آن‌چه فرا می‌گیریم، عمل کنیم.

فصل چهارم، «من و دریا و کاج است». کاج نماد مقاومت، ایستادگی، اعتمادبه‌نفس و صبوری است؛ چیزی که در زندگی اجتماعی امروز به آن سخت محتاجیم. این فصل، اغلب مسائل اجتماعی و فرهنگی ما را در فضای مدیریتی نشانه رفته است؛ به‌ویژه مسائل آن‌هایی که به بیراهه زندان از این‌رو، به برخی از مسائل اجتماعی در قالب نوشته‌های کوتاه، ولی با صدای بلند پرداخته می‌شود؛ به طوری که در برخی

جاها مجبور می‌شویم گوش‌های‌مان را بگیریم و دریچه ذهن‌مان را تا ۲ طرف شانه‌های‌مان باز کنیم!

فصل پنجم، «من و دریا و ترنج» نامیده شده است. ترنج، نماد محبت و عشق راستین و لذت زندگی است. در این فصل دل‌نوشته‌های صبح شنبه‌های یک سال من (در ایامی که مسئولیت یک سازمان بسیار مهم علمی، پژوهشی و انسانی به نام سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی در وزارت آموزش و پرورش را بر عهده داشته‌ام) خطاب به همکاران سازمانی‌ام که هم‌چون فرزندان و خواهران و برادرانم دوست‌شان دارم، با مرکب جان بر لوح دل منقش شده است. در این پیام‌ها، می‌توانید نوع و سبک تعامل بین مدیر و رهبر سازمان و کارکنان آن را به روشنی احساس و درک کنید.

در مجموع، در این کتاب با یک رویکرد و نگاهی نو و متفاوت به محیط‌زیست؛ انسان و روند تغییرات جهانی؛ ۶۰ قاعده نانوشته زندگی شخصی و سازمانی؛ ۸۰ سفرنامه یادگیری؛ ۳۱ دل‌آویز اجتماعی با طعم بادام تلخ و ۴۵ نام شوق‌انگیز صبحگاهی برای آغازین روز هفته آشنا و همزاد می‌شوید. به عبارتی دیگر، شما می‌توانید به راحتی از نقاط قوت و ضعف فرهنگ جامعه از بُعد فردی و سازمانی نیز آگاهی یابید.

حیدر تورانی، بهار ۱۳۹۹

